

Zaginione zabytki Strzelec Krajeńskich

17 Dawne Seminarium Nauczycielskie

Zespół Seminarium Nauczycielskiego wzniesiono w latach 1904-1905. Budynek główny składa się z kilku zróżnicowanych brył o indywidualnym detalu architektonicznym. W głębi parceli zlokalizowana jest willa połączona z budynkiem głównym. W sąsiedztwie znajduje się budynek sali gimnastycznej. Seminarium Nauczycielskie istniało do momentu likwidacji w 1926 roku. Następnie zespół został adaptowany na gimnazjum. Obiekt służy celom edukacyjnym do dnia dzisiejszego. Obecnie mieści się tam Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego.

18 Dawne ogrodnictwo okręgowe

Budynek dawnego ogrodnictwa okręgowego wzniesiony został w latach 1927-1928 w stylu modernistycznym. Budynek założony jest na planie nieregularnym, zbliżonym do podkowy. Jest to budowla murowana, oblicowana w elewacjach cegłą klinkierową. W okresie powojennym mieścił się tutaj ośrodek zdrowia, a obecnie mieszkania.

Dawny Dom Bractwa Strzeleckiego

Budynek Bractwa Strzeleckiego powstał na początku XX wieku w konstrukcji ryglowej jako kontynuacja tradycji siedzib bractwa strzeleckiego w mieście. Po wojnie w budynku mieściło się przedszkole. Obecnie obiekt stanowi siedzibę Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy.

1 Grodzisko

Z przekazów wiadomo, że osada Strelci i zamek margrabięgo Konrada zostały zniszczone przez księcia Przemysła II w 1272 roku. Nazwa związana była ze strzelcami, domem myśliwskim lub miejscem polowań i rozrywki, bądź osiedlem książęcych strzelców. Na temat odbudowy zniszczonego „castrum” brak wzmianek źródłowych. Nazwa „Strzelce” występuje jeszcze w opisie Jana Długosza.

Ratusz średniowieczny

Ratusz wzniesiono w XIV wieku jako budowlę murowaną. Prawdopodobnie obiekt zwrócony był szczytem do kościoła. Do ratusza przylegały kramy. W 2 połowie XV wieku budynek znajdował się w złym stanie technicznym, dlatego też zdecydowano się na budowę nowej siedziby władz miejskich. W 1702 roku istniał jeszcze relikw budowlany, w którym mieściła się apteka nazywana „Stary Ratusz”. W połowie XVIII wieku budynek zamieniono w „piwnicę winną”. W 1838 roku dokonano rozbiórki budowli.

3 Ratusz nowożytny

Budowla powstała w latach 1600-1602 obok relikwów średniowiecznego ratusza. Otwarcie budynku miało miejsce 5 września 1602 roku. Był to obiekt wybudowany w konstrukcji ryglowej. Nad wejściem znajdował się napis: „Curia dat curas, a curis curia dicta”. Według opisu z 1716 roku stan techniczny budowli był zły. Wymieniono jego wyposażenie: fotel Rady z 1593 roku, świecznik z rogów jelenich z wizerunkiem Matki Boskiej z żelaznymi łańcuchami, wzorzec łokcia, zegar słoneczny, miecz sędziowski i sprzęt przeciwpożarowy. Budynek został rozebrany w 1727 roku z pozostawieniem części obiektu na potrzeby straży garnizonu oraz apteki.

Brama Gorzowska

Brama Gorzowska nazywana też Brzozowską została wybudowana w 1 połowie XIV wieku. Budowla była wzniesiona z kamienia i cegły. Pierwotnie nakryta była ostrosłupowym hełmem, rozebrany w 1711 roku. Brama po zewnętrznej stronie została rozbudowana o szczył przedbramie. Budowla została rozebrana w kilku etapach. W 1821 roku wyburzono część zewnętrzna, natomiast w 1866 roku zniszono budynek wieży bramnej.

5 Klasztor augustianów

Augustianie zostali sprowadzeni do Strzelc w 1290 roku. Klasztor został zniszczony przez husytów w 1433 roku. W 1437 roku przeprowadzono kolektę na rzecz odbudowy zabudowań konwentualnych. W okresie reformacji majątek klasztoru został zsekularyzowany. W 1552 roku założono w jego obrębie ovczarnię. W 1637 roku zabudowania zostały zniszczone przez pożar. W 1712 roku teren poklasztorny zabudowany był warzelniami i stajniami.

Kaplica augustianów

Augustianie posiadali skromną kaplicę przy Bramie Gorzowskiej. W 1616 roku potwierdzono istnienie tej budowli. Według relacji prof. Christopa Beckmanna w 1712 roku przy Bramie Gorzowskiej znajdowała się zniszczona i pozbawiona dachu kaplica, której nazwa uległa już wówczas zapomnieniu.

7 Archidiaconat

Budynek archidiaconatu – urzędu administracji kościelnej istniał już w okresie średniowiecza. W 1684 roku budynek kryty był strzechą i znajdował się w złym stanie technicznym. Na tyłach budynku znajdował się ogród wraz z sadem.

Szkoła dla dziewcząt

Najstarsza wzmianka na temat szkoły dla dziewcząt pochodzi z 1580 roku. Budynek był stale przebudowywany i modernizowany. Obiekt został rozebrany w 1830 roku.

9 Szkoła Miejska

Szkoła została wybudowana w 1574 roku w pierzei placu kościelnego. Była to budowla wzniesiona w konstrukcji ryglowej. Szkoła posiadała pięć izb przeznaczonych na mieszkanie kantora, organisty i zakrystiana. Budowla ze względu na zły stan techniczny została rozebrana w 1766 roku.

Nowa Szkoła Miejska

W 1766 roku Rada Miejska zakupiła dom mieszkalny, na miejscu którego wybudowano budynek szkoły. W tym miejscu w 1830 roku wybudowano kolejny budynek. Przedsięwzięcie zostało częściowo sfinansowane przez króla. W 1867 roku budynek powiększono o jedną kondygnację na cele gimnazjum.

11 Szkoła żydowska

Szkoła żydowska wybudowana została w 1680 roku. Forma architektoniczna budynku nie jest znana.

Synagoga

Budynek synagogi wzniesiony został w 1679 roku. Obiekt był w 1769 roku w bardzo złym stanie technicznym, w związku z czym burmistrz Breckendorff wydał zarządzenie o jego rozbiórce. Gmina żydowska w 1771 roku odbudowała synagogę w nowej formie architektonicznej.

13 Cmentarz żydowski

Kirkut założono przy drodze do Dobięgniewa w 1719 roku. Za użytkowanie cmentarza gmina żydowska płaciła do 1859 roku specjalny podatek. Relikty cmentarza były czytelne jeszcze w okresie powojennym.

Łaźnia

Łaźnia mieściła się przy dawnej ulicy Łaziebnej. W 1697 roku łaźnia, przed którą stała studnia, zajmowała posesję nr 9.

15 Szpital św. Jerzego

Szpital wzniesiony został w XIV wieku i przeznaczony był dla chorych na choroby zakaźne. Do szpitala należały oddane w dzierżawę dwie włóki ziemi oraz ogród. Szpital odbudowano w 1738 roku. W sąsiedztwie znajdował się cmentarz. Na zespół składała się parterowa zabudowa wzniesiona w konstrukcji ryglowej. Budynek szpitala zawalił się w 1910 roku.

Szpital św. Gertrudy

Szpital wzniesiony został w XIV wieku i przeznaczony był dla ubogich. Do szpitala należały oddane w dzierżawę trzy włóki ziemi oraz ogród. W związku z obłężeniem miasta przez Szwedów szpital został spalony w 1642 roku. Po zakończeniu wojny 30-letniej rozpoczęto jego odbudowę. Obiekt ostatecznie odbudowany został w 1741 roku. Była to skromna zabudowa parterowa, wzniesiona w konstrukcji ryglowej.

17 Ujeżdżalnia garnizonu

Budynek wzniesiony został w 1821 roku. Była to budowla ryglowa nakryta ceramicznym dachem. Obok znajdował się plac jeździecki. Obiekt służył na potrzeby garnizonu do 1870 roku. Ujeżdżalnię następnie zamieniono na salę gimnastyczną, a plac jeździecki obsadzono drzewami, tworząc park.

18 Magazyn paszowy

Magazyn paszowy wybudowano w 1726 roku z materiałów rozbiórkowych pochodzących z Bramy Gorzowskiej oraz górnych partii murów miejskich. Budynek służył na potrzeby tutejszego garnizonu. W 1812 roku urządzono w nim lazaret przeznaczony dla żołnierzy napoleońskich. Budynek spłonął w 1854 roku.

Farbiarnia

Farbiarnia wybudowana została na początku XVIII wieku. W trakcie wojny 7-letniej budynek został zniszczony. Po ustaniu działań wojennych 45 mistrzów sukieniczych otrzymało potwierdzenie praw cechowych i zezwolenie odbudowy farbiarni. Budynek odbudowany został dzięki hojności króla w 1764 roku.

20 Ovczarnia

Ovczarnia została wzniesiona przez Radę Miasta Strzelce po 1620 roku. Był to zespół zabudowy wzniesiony w konstrukcji ryglowej. Budowle zostały zniszczone w trakcie wojny 30-letniej.

Suszarnia

Budynek publicznej suszarni w Strzelcach wybudowano w 1721 roku. Budynek został zniszczony w trakcie pożaru w 1746 roku i odbudowany w dwa lata później.

Młyn wietrzny

Młyn typu holenderskiego wybudowany został przez prywatną osobę w 1713 roku przy drodze do Dobięgniewa. Pozwolenie na budowę wiatraka wydał król pruski Fryderyk Wilhelm I.

Miejsca noclegowe

- Hotel „Staropolski”, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, ul. Bolesława Chrobrego 19, tel. +48 (0)95/763 11 10, +48 (0)95/763 11 13, +48 (0)95 763 11 12 biuro, faks +48 (0)95/763 10 99, e-mail: staropolski@op.pl, www.staropolski.pl, miejsc 45
- Hotel „Lucznik”, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, ul. Sportowa 1, tel. +48 (0)95/763 29 95, faks +48 (0)95/763 29 95, miejsc 40
- Hotel „Wodnik”, Długie, ul. Dobięgniewska 30, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, tel. +48 (0)95/761 22 88, faks +48 (0)95/761 22 90, e-mail: hotel-wodnik@freenet.de, www.hotel-wodnik.de, miejsc 60
- Ośrodek Turystyczny - Wypoczynkowy, Długie, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie tel. +48 (0) 95/761 39 33, pole namiotowe, miejsc 100- sezonowo
- Ośrodek Kolonijny Sportowo-Wychowawczy Stowarzyszenia Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna, Długie, ul. Turystyczna 14, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, tel. +48 (0)95/763 68 88, www.bratrkrystyn.pl, e-mail: biuro@bratrkrystyn.pl, miejsc - 240 sezonowo
- Ośrodek Sportów Wodnych „Cadet”, Relax Camp – Any, Długie, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, tel. +48 (0)603 136 474, faks. +48 (0)95/735 88 95, tel.kom. 603 136 474 lub 600 880 648, e-mail:biuro@magnum.pl, www.cadet.pl, miejsc 60
- Gospodarstwo Agroturystyczne - Marianowo, Urszula Palczyńska, Danków 44, 66 - 510 Bobrówko, tel. +48 (0)95/746 44 32, +48 605 513 504, faks +48 (0)95/746 44 32, e-mail: marianowo@o2.pl, www.marianowo.dt.pl, miejsc 30

www.strzelce.pl **Strzelce Krajeńskie** miejski szlak historyczny

- Gospodarstwo Agroturystyczne, Władysława Klimczak, Danków 5, 66 - 510 Bobrówko, tel. +48 608 600 754, e-mail: dankow@vp.pl, www.dankow.republika.pl, miejsc 9
- Gospodarstwo Agroturystyczne, Stefania Górka, Danków 11, 66 - 510 Bobrówko, tel. +48 (0)95/763 66 98, miejsc 7
- Usługi Noclegowe „Waldi” Waldemar Wolkowicz, Przylęk 20 b, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, tel. +48 (0)95/763 12 20, miejsc 14
- Przydrożny Zajazd „Wika”, Welmin 32, 66 - 500 Strzelce Krajeńskie, tel. +48 604 552 340, e-mail: zajazdwika@onet.eu, www.zajazdwika.republika.pl, miejsc 10

Banki, Bankomaty

- Bank Polska Kasa Opieki S.A I Oddział w Strzelcach Krajeńskich (Pekao S.A.) ul. Henryka Sienkiewicza 5, tel. +48 (0)95/763 11 60
- Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A Oddział w Strzelcach Krajeńskich (PKO BP S.A.) ul. Katedralna 5, tel. +48 (0)95/763 10 70
- Lubusko -Wielkopolski Bank Spółdzielczy Oddział w Strzelcach Krajeńskich ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 1, tel. +48 (0)95/763 23 79
- GETIN Bank SA, placówka franczyzowa, ul. Bolesława Chrobrego 13D, tel. +48 (0)95/ 763 30 86
- Bank BGŻ, ul. Bolesława Chrobrego 13E, tel: +48(0)95/ 763 11 41
- Bankomat należący do PKO B P SA, ul. J. Słowackiego 18

Placówki służby zdrowia, apteki

- NZOZ Lekarska Spółka Partnerska, Al. Piastów 17, tel. +48 (0)95/763 11 81
- Centrum Powiadomiania Ratunkowego, ul. Wyzwolenia 7, tel. 999, 112 lub +48 (0)95/763 90 50
- Podstawowa Opieka Zdrowotna Nocna i Świąteczna Ambulatoryjna, ul. J. Słowackiego 17, tel. +48 (0)95/763 28 25
- Apteka „SAGITTARIUS”, ul. Wyzwolenia 2, tel. +48 (0)95/763 29 65
- Apteka Leków Gotowych, ul. J. Słowackiego 17, tel. +48 (0)95/763 90 27
- Apteka „Katedralna”, ul. B. Chrobrego 6, tel. +48 (0)95/763 44 77

Urząd Miejski, Informacja turystyczna

- Urząd Miejski w Strzelcach Krajeńskich, Al. Wolności 48, tel. +48 (0)95/763 11 30 fax. +48 (0)95/ 763 32 94, www.strzelce.pl, e-mail: urzad@strzelce.pl
- Punkt Informacji Turystycznej, ul. Rynek, tel. +48 (0) 95/763 21 00, e-mail: punkt@strzelce.pl

Rekonstrukcje zabytków zaginionych oparte są na przekazach ikonograficznych i opisach, lub są efektem wyobraźni rysownika.
Wydawca: LM DESIGN - Leszek Włodkowski-Moszej, ul. Mickiewicza 48/3, 74-400 Dębno, tel. 500 110 777, www.Lm-design.eu

Mapa opracowana na podstawie materiałów powierzchniowych
Tekst: Błażej Skaziński, rysunki:Leszek Moszej, zdjęcie: Zbigniew Tomczak
Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część mapy nie może być kopiowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, fotograficzny lub też inny bez pisemnej zgody. Nie może też być przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych ani nie może być cytowana bez pisemnej zgody.

ISBN: 978-83-61439-44-8

Strzelce Krajeńskie 2009

mapy • przewodniki turystyczne **nasz-region** www.nasz-region.com

ISBN: 978-83-61439-44-8

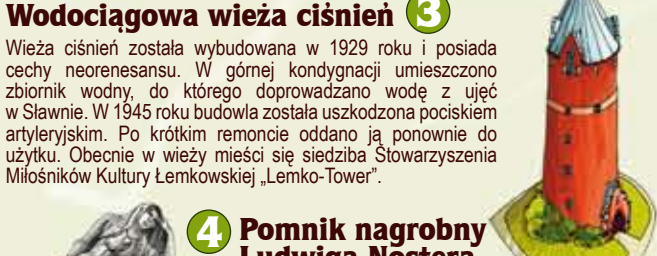
Zabytki Strzelce Krajeńskich

1 Kościół kolegiacki p.w. Matki Bożej Różańcowej
 Kościół wzniesiony został w końcu XIII wieku w stylu gotyckim. Świątynia wybudowana została z kamienia i cegły. Kościół był kilkakrotnie przebudowywany, po raz pierwszy po najazdzie husyckim w 1433 roku i następnie latach 1858-1866 oraz po zniszczeniach II wojny światowej w latach 1957-1973. W prezbiterium mieści się przeniesiony z południa województwa późnogotycki tryptyk z kręgu Mistrza z Gościszowic.

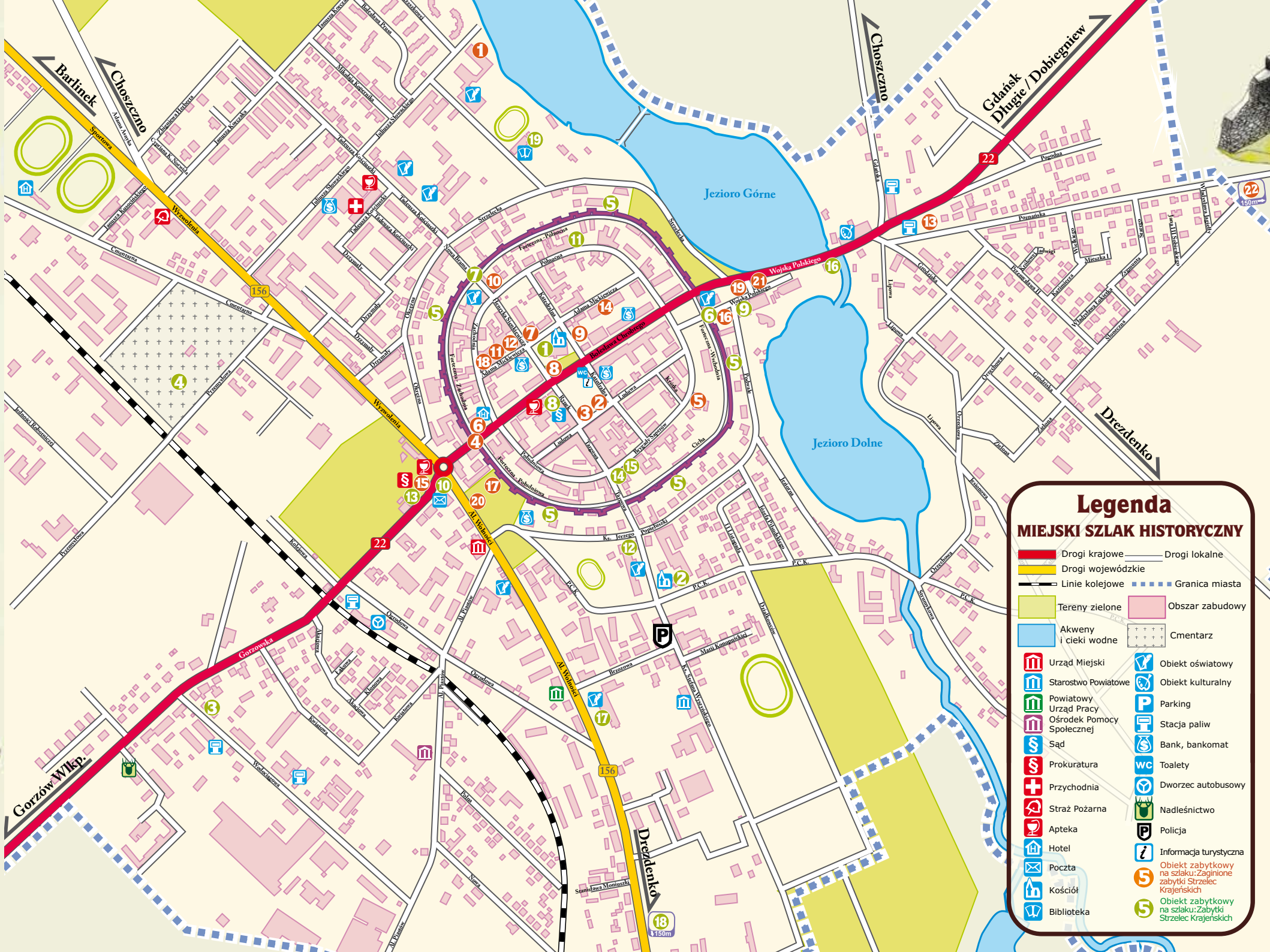
2 Kościół p.w. św. Franciszka z Asyżu
 Kościół p.w. św. Franciszka z Asyżu został wybudowany w 1929 roku w stylu modernistycznym. Świątynia była własnością parafii rzymsko-katolickiej. Świątynia prezentuje skromną budowlę salową wzniesioną w stylu modernistycznym. Wewnątrz z oryginalnego wyposażenia i wystroju zachował się, m.in. obraz z przedstawieniem św. Franciszka, malowany drewniany strop oraz stolarka drzwiowa i ławki.

3 Wodociągowa wieża ciśnień
 Wieża ciśnień została wybudowana w 1929 roku i posiada cechy neorenesansu. W górnej kondygnacji umieszczono zbiornik wodny, do którego doprowadzono wodę z ujęć w Sławnie. W 1945 roku budowla została uszkodzona pociskiem artyleryjskim. Po krótkim remoncie oddano ją ponownie do użytku. Obecnie w wieży mieści się siedziba Stowarzyszenia Miłośników Kultury Lemkowskiej „Lemko-Tower”.

4 Pomnik nagrobny Ludwiga Nostera (1859-1910)
 Pomnik nagrobny Ludwiga Nostera wykonany został około 1910 roku przez berlińskiego rzeźbiarza Hansa Latta w stylu secesyjnym. Stanowi pamiątkę po wybitnym malarzu wywodzącym się ze Strzelce. Ludwig Noster był profesorem Akademii Sztuk Pięknych w Berlinie i nadwornym malarzem cesarza. Zajmował się głównie malarstwem pejzażowym i portretowym. Zmarł w Strzelcach 29 maja 1910 roku.

5 Średniowieczne fortyfikacje miejskie
 Miasto pod koniec XIII wieku otoczono murami obronnymi wraz z bramami i basztami. W ramach fortyfikacji założono też podwójne obwałowania oraz fosy. Mury wzniesiono z nieobrobionego kamienia polnego. W kolejnym etapie rozbudowano bramy oraz adaptowano jedną z baszt na cele więzienia, a następnie magazynu prochowego. Fortyfikacje zaczęto plantować w 1730 roku, zakładając przy Bramie Gorzowskiej plac ćwiczeń, a w 1736 roku w miejscu wałów i fosy - ogrody. Do dzisiaj zachował się pierścień murów o długości 1640 metrów z Bramą Młyńską, Basztą Więzienną oraz 36 basztami lupinowymi.

6 Brama Młyńska
 Brama Młyńska, nazywana też Wschodnią została wybudowana w 1 połowie XIV wieku. Brama strzegła traktu na grobli usypanej między dwoma jeziorami miejskimi. Po stronie wschodniej wieża brama została rozbudowana w kolejnym etapie o tzw. szyję z przedbramiem, które rozebrano w 1736 roku. W przyziemiu bramy zlokalizowany jest ostrołuczny przejazd, zabezpieczony pierwotnie tzw. broną. W latach 1915-1917 pomieszczenia bramy adaptowano na muzeum regionalne, dodając po stronie północnej budynek mieszczący klatkę schodową. Obecnie obiekt użytkowany jest przez Państwową Szkołę Muzyczną.

7 Baszta Więzienna
 Baszta Więzienna, nazywana też Basztą Prochową lub Basztą Czarownic znajduje się w ramach średniowiecznych fortyfikacji miejskich. Budowla wzniesiona została w końcu XIII i 2 połowie XIV wieku z kamienia i cegły. W XVII wieku mieściło się tutaj więzienie, a następnie magazyn prochu. W 1783 roku w sąsiedztwie baszty wybito w murze furtę nazywaną Bramą Pożarową, a następnie od 1821 roku Nową Bramą. Obiekt nie jest obecnie użytkowany.

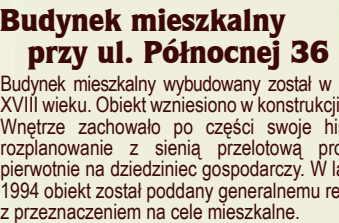
8 Ratusz
 Budynek powstał w latach 1870-1872 w stylu neorenesansowym z inicjatywy burmistrza Carla Treua. Projekt budowli wykonał w 1869 roku architekt Koehler z Frankfurtu nad Odrą a jego modyfikację, przeprowadził Asmund Schulz. W 1908 roku pośrodku fasady umieszczono maszt flagowy, zdemontowany w okresie powojennym i obecnie odtworzony. Po wojnie budynek był użytkowany przez szereg instytucji. Obecnie mieści się tutaj Sąd Rejonowy w Strzelcach Krajeńskich.

9 Spichlerz
 Budynek spichlerza wzniesiony został prawdopodobnie w 1764 roku. Pierwotnie od strony północnej znajdował się przejazd bramny i wejście główne. Wnętrze zostało dostosowane współczesnych potrzeb. Po II wojnie światowej budynek pełnił funkcje magazynowe i związany był z pobliską bazą maszynową. W latach 80. XX wieku obiekt został poddany gruntownym pracom remontowym. Budynek jest aktualnie przeznaczony do adaptacji na cele muzeum miejskiego.

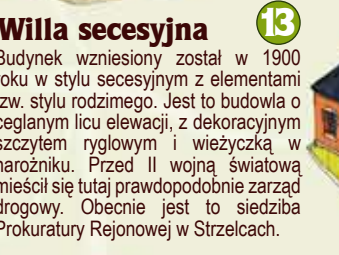
10 Urząd Pocztowy
 Budynek dzisiejszego urzędu pocztowego wzniesiony został w 1940 roku w stylu modernistycznym jako siedziba Kasy Oszczędności. Jest to obiekt murowany, o klinkierowej okładzinie elewacji z oszczędnym detałem architektonicznym. Po II wojnie światowej obiekt został adaptowany na potrzeby urzędu pocztowego.

Budynek mieszkalny przy ul. Północnej 36
 Budynek mieszkalny wybudowany został w 2 połowie XVIII wieku. Obiekt wzniesiono w konstrukcji ryglowej. Wnętrze zachowało po części swoje historyczne rozplanowanie z sienią przelotową prowadzącą pierwotnie na dziedziniec gospodarczy. W latach 1993-1994 obiekt został poddany generalnemu remontowi z przeznaczeniem na cele mieszkalne.

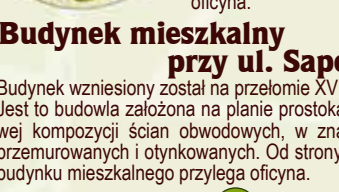
12 Budynek Szkoły Podstawowej
 Budynek wzniesiony został w 1889 roku. Pierwotnie była to szkoła dla dziewcząt. Po 1945 roku obiekt użytkowany jest zgodnie ze swoim pierwotnym przeznaczeniem. Remont kapitalny budynku przeprowadzono w latach 60. XX wieku.

13 Willa secesyjna
 Budynek wzniesiony został w 1900 roku w stylu secesyjnym z elementami tzw. stylu rodzimego. Jest to budowla o ceglonym licu elewacji, z dekoracyjnym szczytem ryglowym i wieżyczką w narożniku. Przed II wojną światową mieścił się tutaj prawdopodobnie zarząd drogowy. Obecnie jest to siedziba Prokuratury Rejonowej w Strzelcach.

14 Budynek mieszkalny przy ul. Saperów 19
 Budynek wzniesiony został na przełomie XVIII i XIX wieku. Jest to budowla założona na planie prostokątnym z ryglowej konstrukcji ścian obwodowych, w znacznej mierze przemurowanych i otynkowanych. Od strony podwórza do budynku przylega oficyna.

Budynek mieszkalny przy ul. Saperów 20
 Budynek wzniesiony został na przełomie XVIII i XIX wieku. Jest to budowla założona na planie prostokątnym o ryglowej konstrukcji ścian obwodowych, w znacznej mierze przemurowanych i otynkowanych. Od strony podwórza do budynku mieszkalnego przylega oficyna.

16 Dawny budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 4
 Budynek wybudowany został w pierwszej ćwierci XIX wieku w stylu klasycystycznym, przy przemyku jezior Górnego i Dolnego. Prawdopodobnie należał do młynarza. Obiekt charakteryzuje się szlachetną, prostopadłościenną bryłą nakrytą wysokim dachem z naczółkami. Budynek nie jest obecnie użytkowany.

Legenda

MIEJSKI SZLAK HISTORYCZNY

Drogi krajowe	Drogi lokalne
Drogi wojewódzkie	Granica miasta
Linie kolejowe	Obszar zabudowy
Tereny zielone	Cmentarz
Akwenty i ciekły wodne	Urząd Miejski
Starostwo Powiatowe	Obiekt oświatowy
Powiatowy Urząd Pracy	Obiekt kulturalny
Ośrodek Pomocy Społecznej	Parking
Sąd	Stacja paliw
Prokuratura	Bank, bankomat
Przychodnia	Toalety
Straż Pożarna	Dworzec autobusowy
Apteka	Nadleśnictwo
Hotel	Policja
Poczta	Informacja turystyczna
Kościół	Obiekt zabytkowy na szlaku Zaginione zabytki Strzelce Krajeńskich
Biblioteka	Obiekt zabytkowy na szlaku Zabytki Strzelce Krajeńskich